

Knygos padeda vaikams plėtoti kalbos įgūdžius

Skaitymas – svarbus įgūdis, kurį vaikams reikia ugdyti. Jis ne tik būtinas siekiant išgyventi mokyklų ir universitetų kupiname pasaulyje, be jo neįmanomas suaugusio žmogaus gyvenimas. Gebėjimas sužinoti naujų dalykų, atrasti naudingą vienokią ar kitokią informaciją, pavyzdžiui, mokslo ar meno naujoves, priklauso nuo gebėjimo skaityti.

Skaitydami savo vaikams nuo pat gimimo, mes suteikiame tvirčiausią pagrindą jų ateities gyvenimui: kalbą, kuri svarbi komunikuojant, mokantis naujų dalykų, jausmų pažinimą, savo meilę ir meilę knygoms.

Kuo daugiau mažiems vaikams skaitoma, tuo labiau jie trokšta patys išmokti skaityti. Skaitymas balsu supažindina vaikus su taisyklinga gramatika ir frazių sudarymu. Tai ugdo vaikų kalbėjimo įgūdžius, gebėjimą žodžiu išreikšti savo nuomonę.

Kodėl vieni vaikai pradeda kalbėti anksti, o kiti nešneka būdami net ir trejų metų? Atlikus tyrimus paaiškėjo, tėvų skaitymas kartu su vaikais – viena iš esminių priežasčių, kodėl vaikai pradeda anksti kalbėti. Vaikai iš šeimų, kuriose tėvai ne tik kalbėdavosi su savo vaikais nuo pat gimimo, bet ir skaitydavo jiems knygas, vartojo platesnį žodyną, raiškiau dėliojo mintis. Jiems buvo lengviau mokytis, jie pasiekė geresnių mokymosi rezultatų.

Kalba be bendravimo su žmogumi neturi prasmės. Mokslininkai atliko tyrimus, kurie įrodo, kad televizorius yra vienas iš vaikų hiperaktyvumo priežasčių. Ar žinote, kad žiūrint televizorių smegenys yra miego būklėje: sustingęs žvilgsnis, sumažėjusi reakcija. O skaitant knygą jos yra ypač budrios!

Kuo daugiau vaikai skaito, tuo labiau ugdo šį gebėjimą. Tai labai paprasta. Kuo daugiau malonumo teikia skaitymas, tuo ilgiau vaikai sieks

tokio malonumo tuo pačiu ugdydami savo gebėjimą skaityti, kuris bus būtinas ateityje. Skaitymas turėtų būti vertinamas kaip malonumą teikianti veikla, kaip linksimų istorijų ir naudingos bei įdomios faktinės informacijos šaltinis. Skaitant knygas, laikraščius ar interneto puslapius vaikai supažindinami su naujais žodžiais. Net ir tuomet, kai žino ne kiekvieną, jų reikšmę gali suprasti iš konteksto ir kitą kartą susidūrus su nežinomi žodžiu jau bus aiškiau.

Knygos vaikams suteikia galimybę lavinti kritinį mąstymą, pavyzdžiui, sprendžiant užduotis, padeda surasti ryšį tarp priežasčių ir pasekmių, moko, kaip elgtis konfliktų metu ir ragina prisiimti atsakomybę už savo veiksmus.

Net labai mažiems vaikams pasakojimas su pasikartojančiu motyvu ar paprasta mįsle, kurią reikia išspręsti, didina pasitikėjimą savimi. Jie gali prognozuoti motyvo pasikartojimą ar sėkmingai įspėti mįslę. Pavyzdžiui, kai vienas iš tėvų ar senelių garsiai skaito pasaką, tai puiki galimybė vaikui ir suaugusiam pasimėgauti ramiu bendravimu be kasdienybei būdingos įtampos, skubėjimo ar streso. Tuo metu pasidalijama keliomis minutėmis brangaus laiko, o taip pat – pasakoje išdėstytomis idėjomis, vertybėmis.

Kaip teigia vaikų psichologas Dr. Stephen Briers, skaitymas net be paveikslėlių yra nepaprastai svarbus vaiko emocinio išprusimo raidai – taip vaikai susipažįsta su emocijomis. Jūsų vaiko ateities laimės ir tinkamo elgesio pagrindas – jo emocinė raida. Suprasdamas savo ir kitų žmonių emocijas vaikas sugebės kurti prasmingus tarpusavio santykius, nuo ko priklauso žmogaus laimė. Tad skaitykime kartu.

Skaitymas kartu – geriausias tėvų ir vaikų laisvalaikis.

